

MINSKAD NÖD Sedan 1980-talets början har andelen fattiga i världen mer än halverats. Undernärningen har minskat kraftigt, liksom barnarbete, analfabetism och spädbarnsdödlighet. Den gamla goda tiden är nu, skriver författaren **Johan Norberg**, som har granskat välfärden på uppdrag av regeringens Globaliseringsråd.

76 000 färre fattiga varje dag

Vi ser ofta rubriker och reportage om nöd och katastrofer. Men den genomgång av världens välfärd som jag har gjort på uppdrag av regeringens Globaliseringsråd visar att vår tids stora berättelse är den motsatta.

Sedan 1980-talets början har den extrema fattigdomen minskat med en halv miljard människor, trots en explosiv befolkningsökning.

Enligt Världsbanken har andelen fattiga mer än halverats. De senaste fem åren har antalet minskat med mer än 76 000 personer varje dag.

Andra mått bekräftar denna bild. Enligt FN har undernärningen minskat från 37 till 17 procent sedan 1970 och andelen med säkert vatten ökat från 30 till 80 procent.

Barnarbetet har halverats och analfabetismen har minskat från 52 till 23 procent, främst därför att färre flickor förvägras utbildning. Spädbarnsdödligheten har minskat från 12 till 5 procent.

I början av 1900-talet låg den globala livslängden kring 30 år. I dag har den nått smått otroliga 68 år. Medellivslängden i låg- och medelinkomstländerna har ökat med 20 år sedan 1960, trots hiv/aids.

En genomsnittlig person har kunnat fira varje födelsedag med att närma sig döden med blott sju månader – inte tolv.

Globaliseringen har bidragit till detta historiska lyft. Öppnare samhällen och bättre kommunikationer gör att fler kan dra nytta av kapital, kunskaper och teknik var det än utvecklats. Då sjunker priset på välfärd.

1950 var den förväntade livslängden 33 år i ett land med 300 dollar i BNP per capita, i dag är den mer än 46 år. Samma summa kan alltså "köpa" mer än ett decennium längre liv i dag.

En ung flicka i Patna, Indien, poppar popcorn vid väggkanten. Men barnarbetet har enligt FN halverats sedan 1970. Aldrig tidigare har en så liten del av jordens befolkning levt i fattigdom, skriver författaren Johan Norberg.

FOTO: AP

Dessutom växer fattiga länder nu rekordsnabbt, betydligt snabbare än rika länder. Utvecklingen leds av Ostasien som snabbt har integrerats i den globala ekonomin.

I södra Afrika, som har förbigåtts av handel och investeringar, har fattigdomen däremot ökat. Som förre FN-chefen Kofi Annan har konstaterat: "De stora förlorarna är inte de som har utsatts för alltför mycket globalisering. Det är de som har lämnats utanför globaliseringen."

Vi glömmer det ofta, men välståndsutvecklingen hjälper oss att komma till rätta med miljöproblem. I första hand gäller det u-ländernas mest dödliga miljöhot, osäkert vatten och inomhusluft som på grund av matlagning med kol och ved är mer förore-

nad än utomhusluften i världens mest nedsmutsade städer.

Men rika länder har sedan 1970-talet framgångsrikt bekämpat även den moderna, industriella miljöförstöringen. Trots iögonfallande undantag blir luft och vatten renare, skogarna växer, miljögifterna i modersmjölken minskar och oljeutsläppen i världshaven rasar.

I fattiga länder ställs människor inför grymma val mellan sina barns överlevnad och en frisk natur, men tillväxt gör att vi inte behöver välja. Miljöskador har en tendens att minska efter en välståndsnivå kring 10 000 dollar.

Dessutom sjunker den nivån då fattiga länder lär av våra misstag och nyttjar den gröna teknik som vi utvecklar.

USA började använda blyfri bensin 1975. Indien och Kina gjorde det 1997, då de bara hade 13 procent av de inkomster amerikanerna hade när de började.

Däremot fortsätter koldioxidutsläppen att öka och klimatförändringen står med rätta i centrum för vår miljödebatt. Det är emellertid bara tekniska framsteg som kan frigöra oss från koldioxidberoendet.

Mängden energi som krävs för att producera en viss mängd välstånd har minskat med 1 procent per år de senaste 100 åren. De nya energislag och drivmedel som kan accelerera utvecklingen är fortfarande för dyra för att tas i bruk i global skala.

Men tillväxt gör dem mer överkomliga och teknisk utveckling driver ned dem i pris. FN:s kli-

matpanel menar att fortsatt globalisering och teknikspridning kan ge mindre uppvärmning än scenarier med mer lokala lösningar och lägre tillväxt.

Om tillväxten är 2 procent per capita årligen kommer vi att vara ungefär åtta gånger rikare om hundra år. Då kommer vi också bättre att kunna möta de problem uppvärmningen medför.

Ett exempel är att antalet naturkatastrofer tycks öka men det ändå leder till allt färre dödsfall, tack vare bättre vård, konstruktioner och varningssystem. De senaste hundra åren har antalet dödsfall minskat med 85 procent.

Allt blir inte bättre på vår jord och bara för att färre drabbas av nöd blir det inte en mindre tragedi för dem som gör det. Men i stort har den mänskliga utvecklingen varit snabbare och omfattat fler än någonsin.

Aldrig tidigare har en så liten del av befolkningen levt i fattigdom, hunger och analfabetism.

Risken för en individ att utsättas för krig, dö i en naturkatastrof eller underkastas förtryck är förmodligen mindre än någonsin. Ett barn som föds i dag har större chans att leva till sin pensionsdag än hennes förfäder hade att uppleva sin femårsdag.

Den gamla goda tiden är nu.

JOHAN NORBERG

författare och idéhistoriker
Norbergs hela rapport kan läsas på Globaliseringsrådets hemsida: <http://www.regeringen.se/sb/d/8616>

FOTO: CLAUDIO BRESCIANI

SvD.se

Diskutera artikeln.

• svd.se/brannpunkt

INLÄGG | Därför lade centerpartiet ned sin röst

Brommaflyg katastrof för miljö och säkerhet

I ett mejl från Aktionsgruppen mot Brommaflyget fick jag nyligen frågan om vi centerpartister i Stadshuset bytt åsikt i frågan om Bromma flygplats. Bakgrunden är att Carin Jämtin (s) spritt uppgiften att vi ska ha röstat emot ett förslag om att avveckla Bromma flygplats.

Uppgiften stämmer naturligtvis inte. Stockholmscentern står fast vid sin mångåriga linje att Brommaflyget är katastrofalt från miljö- och säkerhetssynpunkt.

Att ha en flygplats mitt bland bostadsområden hör till ett förlegat tankesätt. Det hindrar också utvecklingen när det gäller att

bygga bostäder i Bromma och höga hus i innerstaden.

Brommaflyget är en återvändsgränd för utvecklingen och tillväxten.

Det var därför vi gjorde en markering mot våra borgerliga vänner i m-fp-kd då vi lade ner vår röst när vänsterblocket i all hast och utan debatt lade ett yrkande om att avveckla Bromma.

När frågan kommer upp på riktigt i kommunfullmäktige kommer centerpartiet att driva en egen linje, i konsekvens med vår mångåriga linje som vi gick till val på så sent som förra året.

Centern vill fasa ut Brommaflyget.

FOTO: LEIF R JANSSON

Till skillnad från s, v och mp känner vi ett ansvar för att Brommaflyget fasa ut på ett ansvarsfullt sätt. Vårt alternativ är att successivt slussa över trafik till Arlanda i väntan på att man ska

kunna ta sig med snabbtåg via Citybanan-Ostlänken till Skavsta på 30 minuter.

Att kräva en avveckling på stubben utan alternativ är ansvarslost av en socialdemokrati som nyss har börjat skaka hand med företagare.

Det är för övrigt lustigt att socialdemokraterna plötsligt engagerat sig så hårt i frågan om Brommaflyget. De har under flera mandatperioder under de gångna decennierna haft makten i både Stadshuset och Rosenbad utan att ha avvecklat flygplatsen.

Vi som under hela denna tid drivit linjen att alternativ ska tas

fram välkomnar förstås detta klagörande.

Däremot är det sorgligt att socialdemokraterna sänker sig till att sprida lögn om centerpartiet. Vi står på västerortsbornas sida i denna fråga.

Vi vill varken ha moderaternas flygplats eller socialdemokraternas föreslagna miljonprogramsområde. Stockholmscentern vill fasa ut flyget till förmån för en försiktig bebyggelse med stora grönytor.

PER ANKERSJÖ

gruppledare (c) i Stockholms stadshus